

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
c/o Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Begäran om yttrande över Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur - ansvar, kontroll och samverkan (Ds 2026:10), LI2026/00710, svar senast 2026-09-28

Er beteckning: LI2026/00710

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker i stort förslaget och är positiv till utredningens ambition att stärka arbetet mot illegal införsel av sällskapsdjur. Länsstyrelsen har följande synpunkter och förslag på förtydliganden

6.10 Avgift

Länsstyrelsen anser att kostnader för omhändertagande av sällskapsdjur ska betalas av den ansvarige för verksamheten eller djurhållaren. Länsstyrelsen anser inte att okunskap om att införseln skett i strid med gällande regelverk ska utgöra ett särskilt skäl för att helt eller delvis sätta ned kostnaden och detta bör tydliggöras i regelverket.

Länsstyrelsen konstaterar att det inte framgår av utredningen vem som avgifter tillfaller, om det är tänkt att berörd länsstyrelse får behålla avgifterna eller inte. Om avgifterna inte tillfaller länsstyrelserna är det nödvändigt att tillföra offentliga medel i tillräcklig omfattning så att kostnadstäckning nås, både för kontrollarbetet och andra eventuella kostnader.

7.7 och 7.8 Anmälan om misstänkt illegal införsel av sällskapsdjur

Länsstyrelsen är positiv till att djurhälsopersonal får en skyldighet att anmäla misstanke om illegal införsel av sällskapsdjur till

Jordbruksverket. Skyldigheten borde gälla all djurhälsopersonal, även veterinärer med tillfälliga tillstånd och godkända hovslagare. Det vore bra om övrig personal t.ex djurvårdare och receptionister får en möjlighet enligt lagen att anmäla utan att bryta mot sekretess och tystnadsplikt. Det är ofta redan vid telefonkontakt som misstanke om illegal införsel kan uppkomma och dessutom kanske stressade veterinärer vill ha hjälp av övrig personal med anmälan.

Jordbruksverket bör underrätta berörd länsstyrelse när de får in en anmälan från djurhälsopersonal (alltså inte enbart Tullverket).

8.3.6, 8.3.7 Kontroll av införsel inne i landet

Länsstyrelsen är positiv till att förmedlare av sällskapsdjur från annat land måste anmäla verksamheten till berörd länsstyrelse. Detta eftersom sådan verksamhet har hanterats olika, en del länsstyrelser har ansett att det har krävts tillstånd, andra inte. Ett problem är att förmedlare av sällskapsdjur, som saknar en plats=anläggning, inte kommer att falla ut i det årliga kontrolluttaget inom djurskyddsområdet.

Att länsstyrelsen ska ansvara för kontrollen av införselreglerna vid verksamheter som har tillstånd enligt djurskyddslagen samt förmedlare av sällskapsdjur från annat land är i sig positivt. Men om kontrollen ska vara meningsfull avseende efterlevnad av reglerna om införsel av sällskapsdjur så kommer det att kräva väldigt mycket tid och resurser, då det ofta är komplicerade ärenden.

Utredningen har dragit slutsatsen att eftersom länsstyrelserna redan idag utför en riskbaserad offentlig kontroll utifrån kontrollförordningen avseende djurskydd skulle länsstyrelserna även kunna utföra kontroll som avser djurhälsoaspekterna vid införsel, oaktat att det delvis är ett nytt kontrollområde med helt andra kriterier för kontrolluttag.

Länsstyrelsen tror att utredningen har överskattat kontrollfrekvensen av dem som innehar tillstånd enligt 6 kap. 4 §. Det är ett mycket litet antal av verksamheter med tillstånd enligt djurskyddslagen som kontrolleras i normalkontrollen. Riskuttaget för rutinkontroller styrs av Jordbruksverket och animalieproduktion och försöksdjursverksamhet är högt prioriterat.

Kontroller av verksamheter som genomför införsel av djur handlar i första hand om smittspårning och bakgrundskontroll. Detta är en kompetens som saknas hos de flesta djurskyddshandläggare. Verksamheter som går ut på att hundar förs in i Sverige och omedelbart lämnas till privatpersoner är svårkontrollerad. De har oftast ingen anläggning, inga hundar, ingen transport och ingen egentlig hundhållning. Kontrollen blir en administrativ kontroll av införsel och i den mån det går en kontroll av ursprung.

Kontrollen av en tillståndsansökan, innan ansökan beviljas, är därmed oftast den enda kontrollen som görs av dessa verksamheter om det inte inkommer klagomål/anmälningar om missförhållanden i verksamheten. Även vid klagomål/anmälningar så är det hård prioritering av ärenden och kontroll görs på de ärenden som bedöms innehålla störst djurlidande. Utan finansiering kan inte länen göra fler kontroller, endast prioritera resurser mellan olika områden.

Länsstyrelsen bedömer att samkontroller av tillståndspliktiga verksamheter avseende djurskydd respektive införsel kommer att vara tidskrävande och tillräckliga resurser för att kunna genomföra dem behöver tillföras.

Ska arbetsuppgiften lämnas över till Länsstyrelsen och prioriteras behöver den vara finansierad. Utan finansiering eller med den mycket låga finansiering som nämns i utredningen bedömer vi att vi kan meddela beviljade tillstånd till Skatteverket, men inte uppfylla förväntningarna i övrigt.

8.3.9 Uppgifter och register krävs för en verkningsfull kontroll

I de befintliga systemen går det inte att skilja ut olika typer av tillstånd annat än på djurslag. Det finns idag ingen registrering om vilka verksamhetstillstånd som inkluderar införsel av sällskapsdjur. Skulle riskklassificeringen ändras, på bekostnad de livsmedelsproducerande djuren, så att exempelvis fler tillstånd för hundar blev uttagna för rutinkontroll så skulle det därför i huvudsak vara hunddagis/hundpensionat och kennlar som skulle få en ökad kontrollfrekvens.

För att kunna ta ut verksamheter och förmedlare som innefattar införsel av sällskapsdjur för kontroll behövs nya tekniska lösningar.

Då djurskyddskontrollregistret, DSK, är gammalt ställer sig Länsstyrelsen tveksam till att Jordbruksverket kan uppdatera DSK såsom utredningen föreslår.

Länsstyrelsen ser inte heller behovet, eller hur det skulle kunna genomföras, att de beslutade tillstånden skulle göras tillgängliga i DSK. Redan idag syns det för samtliga län i DSK om en person/organisation har ett giltigt tillstånd. Vi kommer behöva begära ut handlingar från den länsstyrelse som fattat beslut om tillstånd i vilket fall som helst eftersom enbart tillståndet oftast inte är tillräckligt för vår bedömning.

Gällande Traces så har Länsstyrelsen idag bara begränsad tillgång. Ett stort problem är att de organisationer i länet som förmedlar hundar och står som mottagare, kan ha en privatperson i ett annat län som destination. Länsstyrelsen som har organisationen i sitt län kan i dessa fall inte se upprättade Tracesintyg eftersom det enbart skickas till det län som har destinationen. Det går naturligtvis att begära hjälp från Jordbruksverket i efterhand men det är mycket svårt att få en överblick. För att kunna utföra det kontrollansvar som utredningen föreslår behöver vår tillgång till Traces utökas. Vi behöver också en bättre sökfunktion i Traces på personnummer/organisationsnummer för att det ska vara användbart. Idag går det främst att söka på namn och chipnummer, och det finns ingen garanti att namnet är rättstavat.

9.8.3 Beslut om isolering i hemmet

Länsstyrelsen anser att Jordbruksverket ska ta beslut om hemisoleringsbeslut även för de förmedlare och tillståndspliktiga verksamheter som Länsstyrelsen kontrollerar. Detta eftersom Jordbruksverket redan har erfarenheten, överblicken och samverkan med expertmyndigheter som SVA. Dessutom är det många gånger hundar som är redan utspridda i hela landet trots att de kanske kom med samma transport. Jordbruksverket har tillgång till hela Traces. Det är nog troligast att misstanke om illegal införsel kommer via anmälan från djurhälsopersonal. Länsstyrelsen anmäler omedelbart avvikelser angående införsel som vi upptäcker vid vår kontroll till Jordbruksverket, som då får ta själva beslutet. På detta sätt löser man också problemet med vilket län som annars skulle ta beslutet, eftersom det ofta är fler län inblandade.

Däremot vore det en lämplig uppgift för Länsstyrelsen att kontrollera efterlevnaden av de hemisoleringsbeslut som beslutats för djurhållare i det egna länet. Givetvis under förutsättning att Länsstyrelsen får tilldelade resurser för detta eller att det blir avgiftsfinansierat som utredningen föreslår.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av länsveterinär Annelie Grip Hansson med länsveterinär Karin Sandbäck som föredragande.